

Asia: VN/35139/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi satelliittikaukokartoitusta koskevista raja-arvoista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi satelliittikaukokartoitusta koskevista raja-arvoista

Valtioneuvosto pyytää lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi satelliittikaukokartoitusta koskevista raja-arvoista. Avaruustoiminnasta annettuun lakiin (63/2018) 1.2.2023 voimaan tulleiden muutosten myötä laissa säädetään myös satelliittikaukokartoituksesta, jota koskeva tosiasiallinen määräysvalta on Suomessa ja jossa käytettävien yhden tai useamman laitteen tai laitteiston suorituskyky ylittää valtioneuvoston asetuksessa säädetyt raja-arvot (1 § 3 momentti). Lain 1 §:n 6 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään niistä teknisistä raja-arvoista, joiden ylittyessä satelliittikaukokartoitus kuuluu avaruustoiminnasta annetun lain piiriin. Avaruusesineiden kuvaamiseen liittyviä arvoja koskeva asetuksenantovaltuus sisältyy lain 11 c §:n 2 momenttiin.

Liikenne- ja viestintävirasto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Virasto on tarkastellut ehdotusta erityisesti omaan toimialaansa liittyvien näkökohtien

kannalta sekä yleisen avaruushallinnon ja -lainsäädännön näkökannalta.

Yleistä esityksestä

Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa lähtökohtaisesti asetuksen antamista.

Virasto pitää hyvänä, että satelliittikaukokartoitustoiminnalla annetaan yksiselitteiset suorituskyvyn raja-arvot erilaisille käyttötapauksille.

Kaukokartoitustoiminnan harjoittamiseen voi liittyä riski kansallisen turvallisuuden tai Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisten etujen vaarantumiselle. Sääntelyssä määritellään raja-arvot sille, milloin kaukokartoituksen osalta on huomioitava kansallisen ja kansainvälisen turvallisuuden näkökohdat samalla mahdollistaen liike- ja tutkimustoiminta.

Mikroaaltokuvantaminen

Taajuushallintoviranomaisena Liikenne- ja viestintäviraston toimialaan kuuluu asetuksen esittämä mikroaaltokuvantaminen satelliittikaukokartoitustutkien avulla. Tyypillisesti tällaisilla tutkilla voidaan saavuttaa huomattavasti viiden metrin rajaarvoa parempi spatiaalinen- tai sijaintitarkkuus, jolloin valtaosa olemassa olevista ja suunnitelluista suomalaisessa määräysvallassa olevista satelliittikaukokartoitustutkista tulee avaruustoiminnasta annetun lain piiriin.

Ottaen huomioon asetusluonnoksen 1 §:n 1 momentin ja sen säännöskohtaiset perustelut, perustuisi laitteiden tai laitteistojen suorituskyvyn arviointi - ja siten myös sen arviointi, tulevatko laitteistot sääntelyn soveltamisen piiriin - siihen, mihin laitteet tai laitteistot yksin tai yhdistettynä muihin laitteisiin parhaimmillaan voivat kyetä. Liikenne- ja viestintävirasto pitää todennäköisenä, että käytännössä kaikki mikroaaltokuvantamista hyödyntävät kaukokartoitussatelliitit tulisivat

jatkossa sääntelyn piiriin.

Muiden taivaankappaleiden kaukokartoitus

Avaruustoiminnasta annettu laki ja valtioneuvoston asetus eivät sulkisi soveltamisalasta pois muille taivaankappaleille suuntautuvien avaruusluotainten toimintaa. Huomioiden mikroaaltokaukokartoitusteknologian käyttömahdollisuudet ja spatiaalinen tarkkuus esimerkiksi etäisyyden mittaamisessa toisia taivaankappaleita lähestyttäessä, voivat näitä teknologioita hyödyntävät avaruusluotaimet tai satelliitit päätyä lain soveltamisen piiriin. Liikenne- ja viestintävirasto katsoo, että avaruusesineiden toiminnalliseen tarkoitukseen käyttämien mikroaaltotutkien toimintaa ei välttämättä ole tarkoituksenmukaista ottaa lain piiriin.

Pussinen Pekka
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom